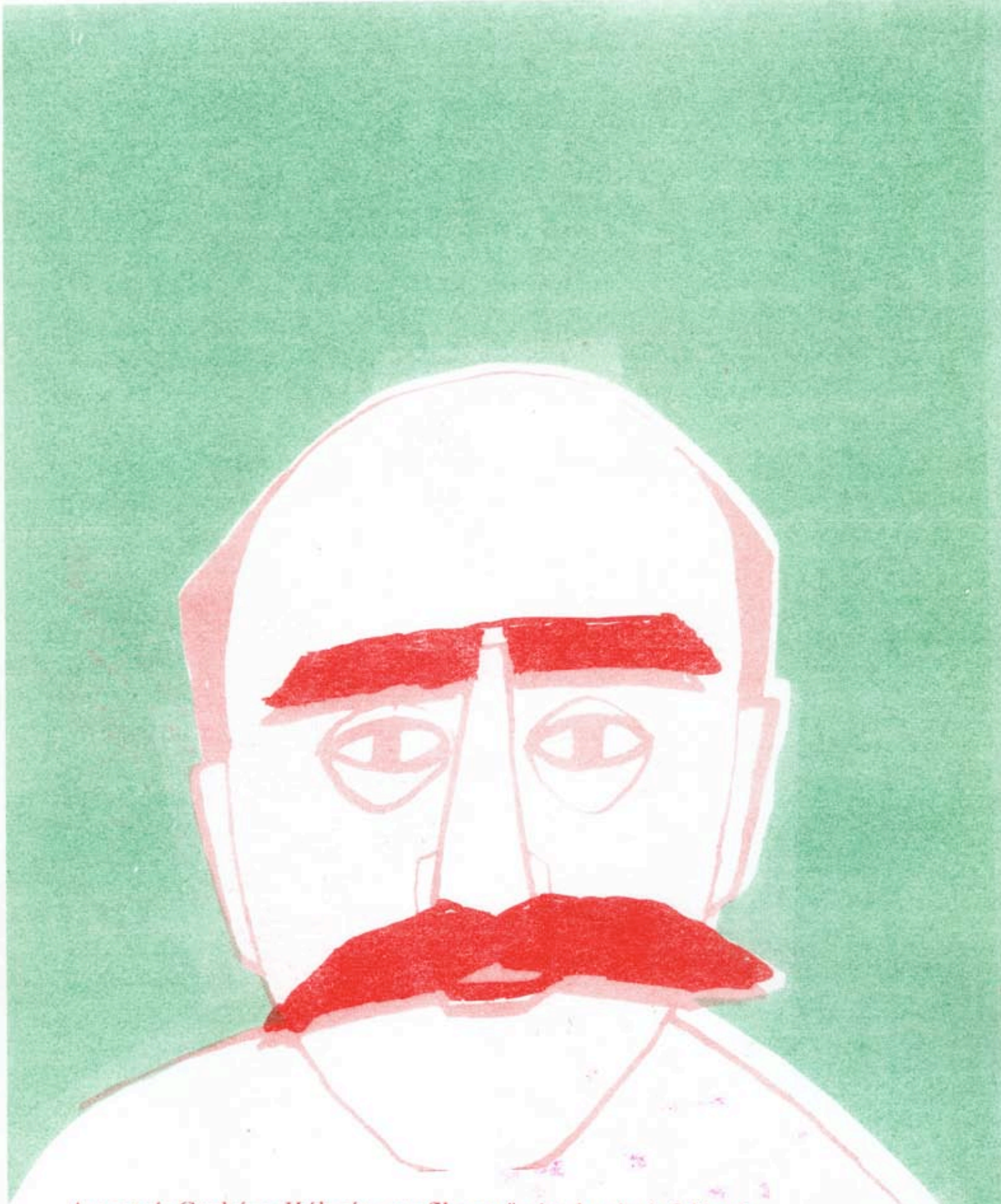

A portré Csohány Kálmán, grafikusművész kerámiafalának újragondolásához készült.

Az eredeti Kerámiafal a Karancs szálló presszóját díszítette.

HAGYJ NYOMOT!

A művészet arra hivatott, hogy nyomot hagyjon az időben az alkotáson keresztül, legyen ez egy épület, egy könyv, egy festmény vagy a mi esetünkben: egy újság.

Mi, a DemoLAB projekt egyik diákcsoportja megálmodtuk, megterveztük és végül megalkottuk ezt az újságot, amely egy lepukkant város még lepukkantabb szállodájáról szól.

De melyik ez a város? Melyik ez a szálloda?

Ez a város Salgótarján, ez a szálloda pedig a Karancs Szálló. Logikus, ha fölmerül a kérdés: miért is foglalkozunk egy omladozó, lassan 20 éve bezárt épülettel? Miért készül erről kiadvány?

Igazából azért, mert nekünk, tarjáni fiataloknak szívügyünk a város. Szeretjük, és nagyon rossz megtapasztalni, ahogy egyre jobban tönkremegy és teljesen "beszürkül".

A Karancs Szálló teljes mértékben tükrözi a város helyzetét és állapotát, tulajdonképpen a város szimbóluma is lehetne. A Főter kellős közepén áll egy hatalmas, szürke betonmonstrum, amely - mint már említettük - lassan 20 éve bezárt, és azóta csak omladozik, akárcsak Salgótarján reménysége.

Egy utópia volt csupán Salgótarján? Mit gondoljunk róla?

Valami ilyesmit:

Mit mond a döntéshozó?

(Tervek)

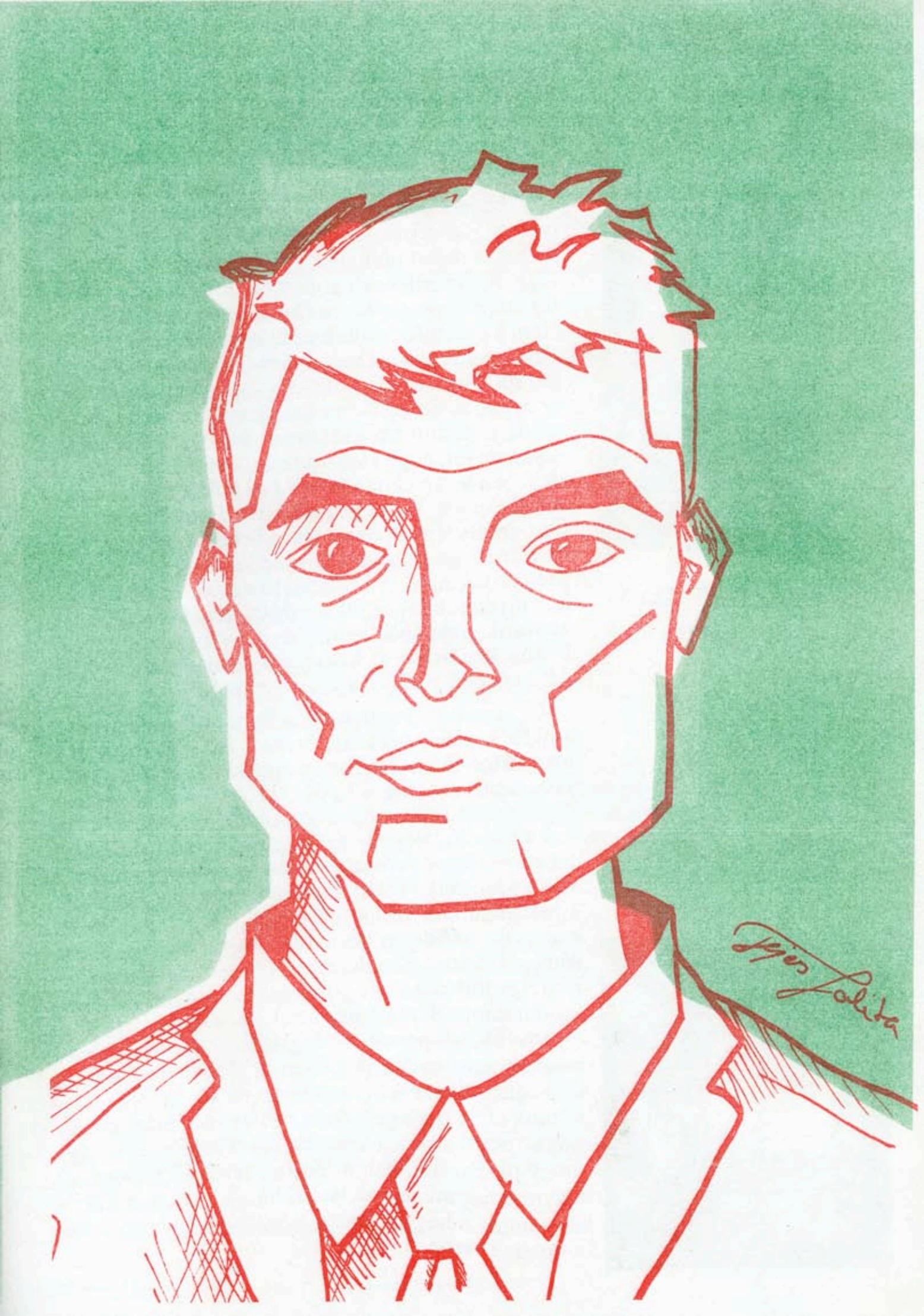
A helyieknek a Karancs Hotel egy népszerű helyként él az emlékezetében, mivel egy nagyon jó találkozási pont volt. A szállóba többnyire salgótarjáni lakosok jártak, emiatt érzelmileg kötődnek a hotelhez. Amikor a szálloda már hanyatlott irodáknak adták ki a szobákat. Jelenleg magántulajdonban van. A hotel épületét a közeljövőben árverésre bocsájtják, becsült értéke körülbelül 200 millió Ft, ám nagyjából az ár feléért meg tudná szerezni a város. A Karancsot 2,5-3 milliárd forintból lehetne helyrehozni. A városnak kardinális kérdés a központ kinézete, amihez a Karancs Szálló valamint a József Attila Művelődési Központ is hozzátartozik. A modern városok programban a J.A.M.K állandó kőszínházzá alakítását és felújítását kérvényezte az önkormányzat. Ehhez kapcsolódóan egy, a Karancs renoválására való kérvényt is benyújtottak, ami ismét szállodai funkcióval látná el az épületet. Erre zöldutat kapott a városvezetés és 20 milliárd forintot. Ennek kapcsán egy nemzetközi tervpályázat lett kiírva a központ felújítására.

Salgótarjánnak szüksége van egy ****-os szállodára, mivel több - sokak által látogatott - rendezvény is megrendezésre kerül minden évben. A település és környéke 3-4 napig megfelelő látványosság az ideérkező turisták számára.

Salgótarján építészetileg szép város, amelyet díjjal is jutalmaztak. A hirtelen népességnövekedés miatt volt szükség az egyhangú, szürke lakótelepekre. Egy kis renoválással ismét gyönyörűvé lehetne varázsolni a várost. A Karancs Szálló eredeti formáját meg kellene tartani, mert Salgótarján szimbolikus épülete. „Az álló gyufásdoboz a Karancs, a fektetett a Józsi, az élére állított pedig a 13-as lakóház. Ezt a hármas egységet nem szabad megbontani.” Nem lehet prioritást felállítani a Karancs-Medves-Salgó hotelek között, mert mindháromnak más a profilja, ezáltal egymásra épülnek. A Medves- és a Salgó Hotel zöldövezetben található, míg a Karancs a város szívében. Salgótarján fő turistalátványossága a bakancsos zöld turizmus, ezért Eresztvényt (a város külterületén található tájvédelmi körzet) is felújítanák. Ha vannak megfelelő turistavonzó attrakciók, akkor a tulajdonosok is fejlesztenék hoteleiket. Az alpolgármester szerint mindent egyszerre kellene fejleszteni. Mivel így ismerik a szálloda nevét, és nem kéne megbontani a Medves-Salgó-Karancs (mindhárom a várost körülvevő hegyek/fennsík egyike) egységet, ezért nem változtatna rajta, ha újra megnyitják.

Az interjút készítették: Plagány Petra és Praveczi Máté

Daniel Zoltánnal

Interjú Jánossy Györggyel

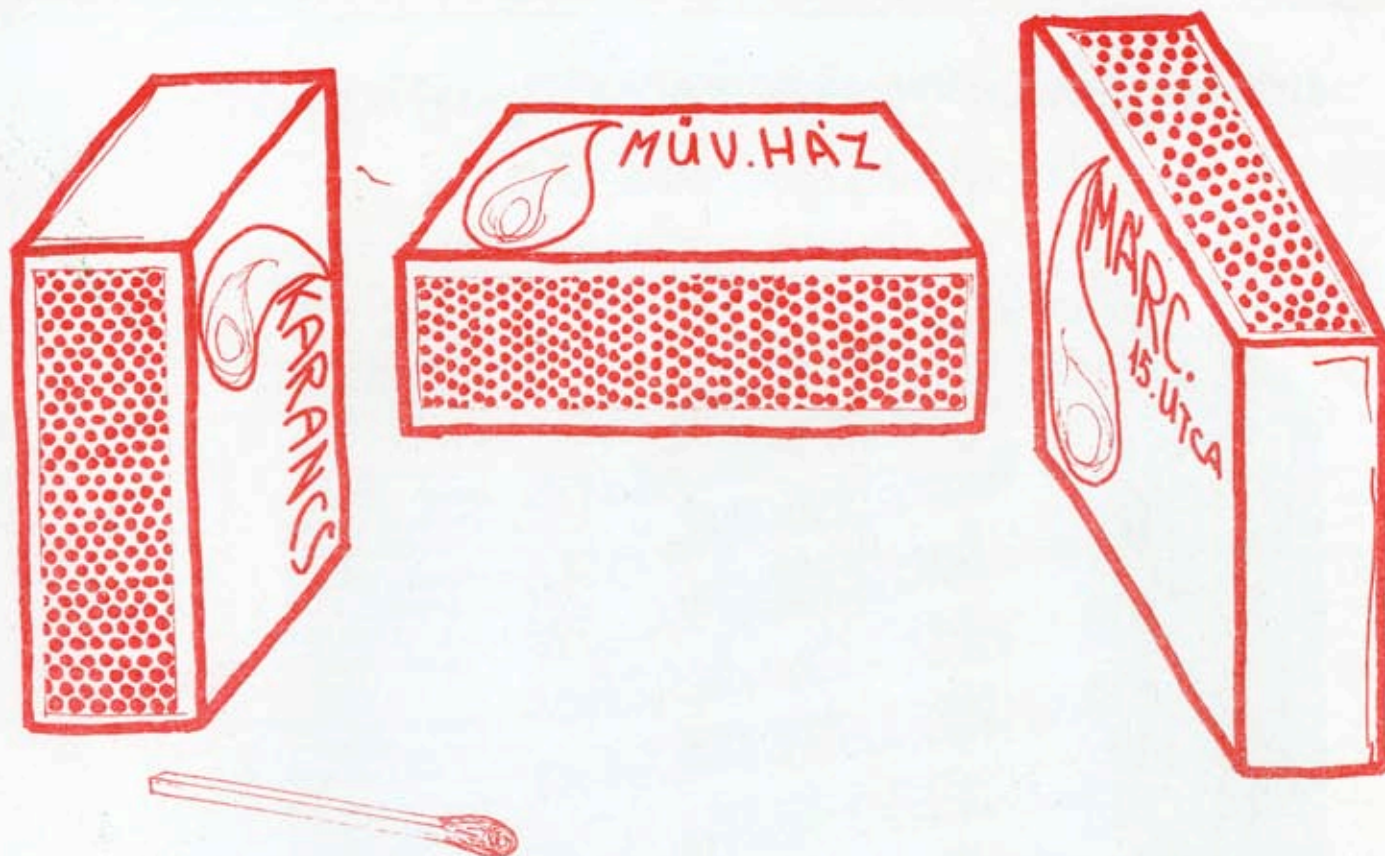

Jánossy György, a
Karancs szállé
építésze

Itt az egész várost kézbeveftem, átfogtam. Úgy fogtam fel ezt a kérdést, hogy az épület a város magjának az első eleme legyen. Ezért telket cseréltem és a rendezési tervvel egy új főter lehetőséget csillogtattam meg a tarjáni vezetők előtt. Ez szerencsére nagyon világos látású társaság volt, kaptak ezen a terven. Ez jelölte ki a Fő tér mai helyét és a középületeket, melyek később köréje épültek. Az ottani munkának volt egy nagyon furcsa szépsége. Az az érdekes Tarjában, hogy a rossz épületállag miatt nem a szokásos városépítési metódus folyt le. Nem a peremre épültek az új házak, hanem a magba. Tehát nem robbant szét a város. Ennek az oka a teljesen rossz építési alap volt, nagyon gyöngye építésű volt az egész, az össze-vissza keletkezett bányász- és iparváros. El tudtunk fogadtatni a város vezetőségével egy olyan tervet, hogy a városiasság, a városi életforma érdekében a városközpontból kell kiindulnia Tarján újraépítésének. Volt egy csodálatos dolog is. Akkor már Szrogh György építette a kultúrházat, Magyar Géza és Finta József is csinált már lakóházat Tarjában. Meghívtak minket a vendégházukba, hogy rajzoljuk le, milyennek képzeljük a várost. Itt jó konyhát és bort kaptunk, rajztáblát adtak és a város alaptérképeit. Utána két héten át keményen dolgoztunk délelőtt, délután pedig kijött a város vezetősége beszélgetni.

Mi ezresben, pauszpapíron felraktuk a teljes várost, ami lényegében ma is áll, és ma is lényegében erről az alapról folyik tovább Tarján építése. A tervünket mint programot átadták a LAKÓTERV-nek, Korompay Györgynek. Jellemzője a szoborszerű elrendezés. Ennek az az oka, hogy — azt az első pillanatban látni lehetett — nagyon rossz, szennyezett, kormos levegője van a városnak. Tehát minden vakolt ház fekete lett. Ezért mentünk rá az erősen plasztikus építészetre, ezért volt fölösleges bevakolni, vagy bármilyen hámréteggel ellátni az épületeket. A beton szürkésége maradt. Így jött aztán az a gondolat, hogy a házak belseje legyen színes. Finta Jóska az ablakokat színezte ki, és így tovább. Ma persze szét fogják festeni a várost, mert megváltozott a világ, de ebben az időben még teljesen homogén, dinamikus, szoborszerű városképet képeltünk el. A lényege a dolognak az volt, hogy közepmagas pontházakkal vesszük körül a főteret — úgy, ahogy pl. Breslau-ban a főtéren kívül áll a Dóm, s a hegyre épült magasnak látszó házak — hiszen Tarján központját is hegyek veszik körül — belógnak, bebólintanak a térbe.

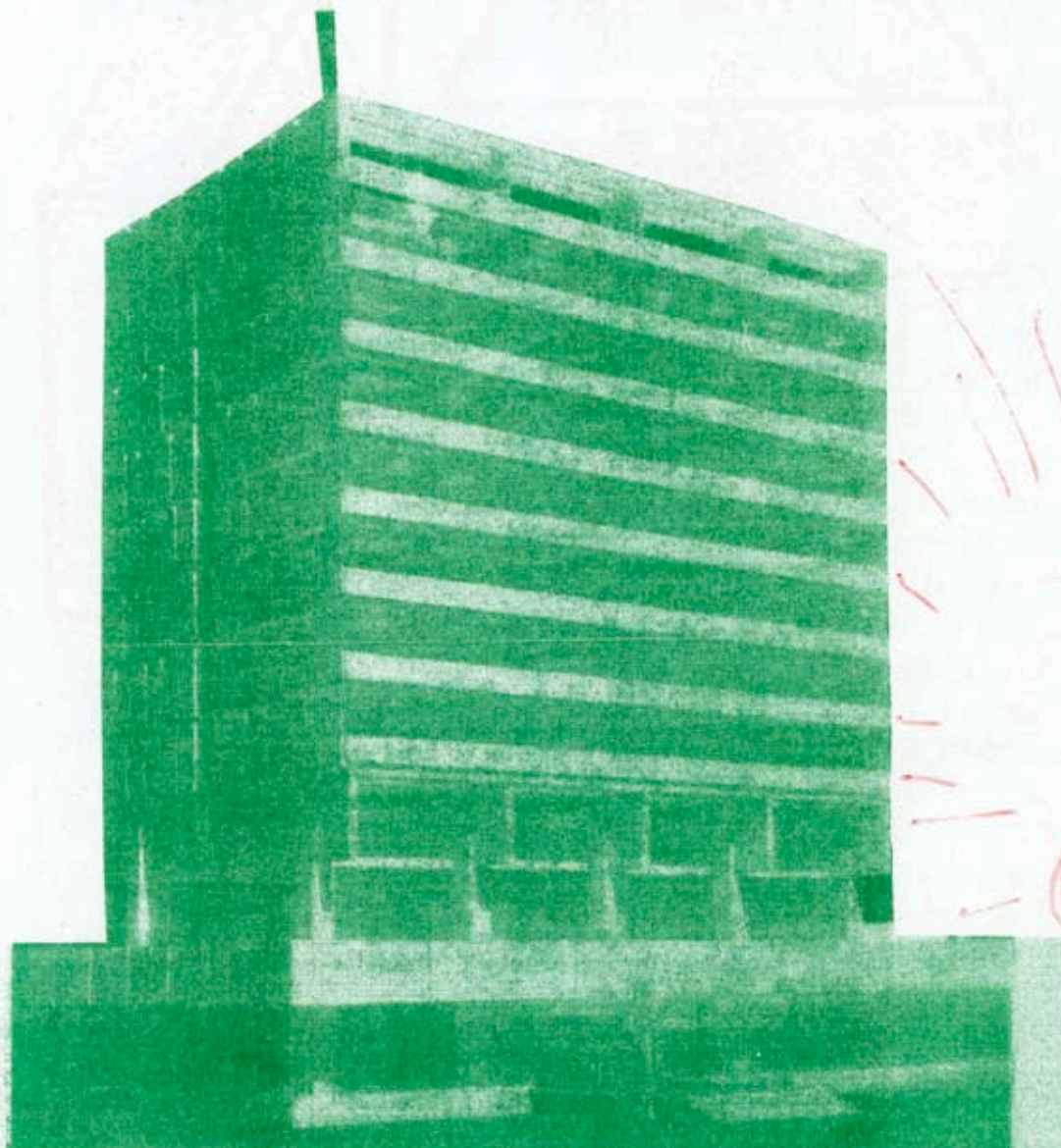
Az alapozás 1962. március 20-án indult, október 22-én pedig már szerkezetkészben állt az épület.

A szálloda kétszintes, a kiszolgáló, ún. leányépület és a fölé emelkedő hétemeletes, 84 szobás, zárt, robusztus tömb együtteséből komponált épületet 1964. április 5-én adták át. A neonfeliratot júliusban szerelték fel a tetőterasz gerendázatára. A nyers vagy látszóbeton mint homlokzatképző anyag itt jelent meg először építészetünkben.

„a szocialista város kialakítását, a városias jelleget veszélyeztetné, ha a Pécskő utcától a Városháza közig terjedő területet meghagynánk. Ezek áttervezése feltétlenül szükséges.

Adminisztratív tevédecsnek minősítette azt az álláspontot, hogy az építész – házának akár több tízmilliós költségvetése feletti rendelkezési jogosultsága dacára – szuverén módon, egyéni ízléstől vezérelve dönthetne arról, milyen képzőművészeti alkotások kerülhetnek épületébe, illetve épületére. Aczél hivatalának tekintélyével rögzítette álláspontját: „a középület nem magánügye a tervező-építésznek [...] állami pénzen nem lehet elvállalni az absztrakciót [...] a szabadságon belül bizonyos korlátok vannak [...]”⁴⁰

Az új salgótarjáni szálloda

Ilyen lesz az új salgótarjáni szálloda. A nyolc emeletes, 148 ágyas épület 20 millió forintba kerül. A szálloda épületében 300 személyes étterem és 140 személyes bárhelyiség is lesz. A szállót Jánosfi Györgynek, a Lakóépítettervező Vállalat főmérnökének Ankarában aranyérmel nyert pályamunkája alapján építik meg. Átadására 1964-ben kerül sor.

Elkészült a salgótarjáni új szálloda

A Karacs Szálló személyzete az első nap jelesre vizsgázott. Az ízlésesen terített asztalok, az udvarias kiszolgálás, a nagyszemű népi- és tánczene gondoskodott a jó hangulatról.

Hétfőn már az első vendégek is megérkeztek az új szállodába.

Az ünnepségen és az esti megnyitón résztvevők nagy elismeréssel nyilatkoztak a város büszkeségéről, az építőipari munkások alkotásáról. A Karacs Szálló építésére több mint 30 millió forintot költöttek, s 7500 négyzetméter területet foglalt el. A 160 ágyas szállodai rész mellett a közönség rendelkezésére áll a 200 személyes étterem, a 150 személyt befogadó espressó és bár, a korszerűen berendezett konyhán pedig 800 személy étkezését tudják ellátni. Az új szállodában 132 alkalmazott dolgozik, közöttük 88 nő.

Salgótarján az idegenforgalom vérkeringésében

A KARANCS SZÁLLÓ vendégek könyvéből kiderül, hogy Salgótarjánban az elmúlt fél évben minden eddiginél magasabbra emelkedett az idegenforgalom. A szállóban 6300 belföldi vendég fordult meg. Növekedett a külföldi vendégek forgalma is. Az elmúlt fél évben 330 külföldi vendég szállt meg a hotelben. A vendégek tartózkodása is meghosszabbodott. Amíg a múlt évben a városban tartózkodás 1,1 nap volt, az idén 1,9 napi átlagra emelkedett.

Egyébként a megnövekedett idegenforgalom lemérhető a szálló fél évi bevételeinek alakulásával is. Az előirányzott kétmillió négyszázezer forintos fél évi forgalom há-

rommillióra emelkedett. A Karancs Szálló ezzel az ország legforgalmasabb szállodái közé lépett.

A szálló vezető személyzete orosz, francia, német, angol nyelvtudással rendelkezik. A kiszolgáló személyzet közül is beszélnek idegen nyelveket. A vendégek jó ellátására korszerűsítették a belső kiszolgálást. Megszüntették a bárt, helyette zenés presszót nyitottak, ahol Budapestről szerződteit énekesek működnek közre. A hetenként megrendezett KISZ-forum-klub keretében művész csoportok lépnek fel. A legutóbbi KISZ-forumot például fodorversennyel kapcsolták egybe.

A mozgalmas szállodai élet

a kulturált szórakoztatás, a változatos ellátás, a szálloda jó hírnevének növelése mellett, Salgótarján hírnevét is növeli.

AZ ÉV ELEJÉN hat hetet töltött a városban 28 lengyel műszaki ember. Azóta is érdeklődtek; mikor jöhetnek Salgótarjánba egy még nagyobb lengyel turista-csoporttal. A tavasszal két napot töltött Salgótarjánban 120 amerikai turista. A város környéke ragadta meg őket, ahol több órát időztek. A szállóról, a kiszolgálásról nagy elismeréssel beszéltek. Különösen a népi zenekar műsoráról. Távozásukat megelőző este vacsora után a presszóban szórakoztak. Amikor az étterem bezárt, meghívták a személyzetet és viszonzásul a jó kiszolgálásért műsorral kedveskedtek nekik. Különösen a csoport színesbőrű tagjai jeleskedtek tánccal, zenével, dallal.

Nemrégén 130 osztrák fiatalból volt hangos a Karancs összes terme.

A múltkoriban egy hatvan év körüli öregúr állított be a szálló portájára. Öltözéke egyszerű, személyi poggyász nélkül francia nyelven szobát kért. A szállóban ritka a poggyász nélküli, franciául beszélő vendég. Gyánakodva fogadták. Bemutakozott, F. Boscus ur volt, a híres kerékpáros világjáró. Négyezer kilométer volt mögötte. Útban Csehszlovákia felé szállt meg Salgótarjánban. Rögtön az érdeklődés középpontjába került. A kerékpárja a régebbiről nálunk is ismert vastagtömlős. A legszükségesebb holmit a csomagtartóra kötözve hordozza végig a világon. Hatvan éves, és napi 100 kilométert kerékezik.

A Karancs e heti vendége Stér József, a negyvenes évek végén Salgótarjánból elszármazott ausztráliai főpincér. Nem tud betelni a várossal.

A KÜLFÖLDIEK MELLETT a hazaiak, különösen természetjárók a leggyakoribb vendégek. A második félv évben még nagyobb idegenforgalomra számíthatunk.

Salgótarján belekerült az idegenforgalom vérkeringésébe.

Egy hónap helyett három nap

Figyelemreméltó újítás

Salgótarjáni premierje sikeres volt. A szálloda átadása előtt néhány nappal kiderült, hogy az espresso előtere és a presszó padlózata között mintegy két centiméteres színtkülönbség van. Bent a presszóban a parketta itt kinn pedig a műanyagburkolás már készen volt. A durva műszaki szépséghibát néhány nap alatt lehetetlen eltüntetni. A műanyag szőnyeg alá kerülő estrich-aljzat száradási ideje ugyanis három hét, a hagyományos parkett alá kerülő cement alapozásnak egy hónapig kell száradnia.

A reménytelen helyzetben a Salgótarjáni Lakás-karbantartó és Építő KTSZ burkoló részlege sietett a szállodaépítők segítségére: felajánlották az ügyevezett celerit-cementet. A műanyag gyakorlati alkalmazásának ugyanis itt

vannak az újítói: Deme Attila és Bárdos Gyula. A celerit-cement három nap alatt megszáradt, s negyedik napon már ragaszthaták is a műanyag szőnyegre.

A celerit-cement kiváló tulajdonságaira érdemes felfigyelnünk, annál is inkább

mert nemcsak padlóburkolásnál helyettesíti — és múlja felül — a korábbi anyagokat, de vakolás-hoz is kitűnően bevált. Minden egyéb tulajdonságán kívül hallatlanul csekély száradási ideje meggyorsítja az épületek befejező munkálatait.

Nógrád Megyei Hírlap 1964. április 19., vasárnap

Vasárnap nyit a pálmakert

A salgótarjáni Karancs Szálló első emeleti tetőteraszán vasárnap délelőtt megnyílik a pálmakert.

A főpróbát május elsején már megtartották. Grill étel-felhasználása, „sörzene” jelentette az újdonságot. Az előzetes is már 4000 forint forgalmat jelentett.

A vasárnap megnyíló pálmakertben 3 phönix pálmát, és igen sok virágot helyeznek el. Este a József Attila művelődési ház terraszával egybe-

kapcsolva itt is fellép a Jazz- és Táncczenei Fesztivál néhány együttese a Gálaest keretében.

A kétszáz vendég befogadására alkalmas, szép kilátást nyújtó pálmakert 11. osztályú árakkal hétköznap 12-től 20 óráig, vasárnap pedig 10 órától 20 óráig áll majd a szórakozni vágyók rendelkezésére. 17 órától 20 óráig a Maróthy trió közreműködésével ötórás teákat rendeznek — ha az idő is megengedi.

Nógrád Megyei Hírlap 1966. május 13. péntek, 6.o.

Jubilál a Karancs Szálló

Egy évvel ezelőtt nyitotta meg kapuit a Karancs Szálló.

Salgótarján idegenforgalmáról tulajdonképpen a szálló fennállása óta beszélhetünk. Az eltelt egy év alatt 11 433 belföldi vendég 16 120 napot töltött a szállóban. Kilencszázhuszonhét külföldi vendég pedig mintegy 2327 napig tartózkodott a városban. A külföldiek Lengyelországba, Csehszlovákiába és Ausztriá-

ba vitték magukkal a Karancs Szálló jó hírét.

Csaknem egymillió forint ár-értékben 55 ezer menüt, 130 ezer dupla feketét szolgáltak fel egy év alatt. A vendéglátás hangulatát kellemessé tette az elfogyasztott 150 hektoliter bor, 220 hektoliter sör és 16 hektoliter égetett szesz ital.

Ez volt az eltelt egy év számokban mért eredménye. De a jövő is sokat ígér. A látoga-

tók korára és igényeire való tekintettel tv-presszó, ifjúsági presszó szerepel a tervek között, ami a színvonalat és a látogatottságot minden bizonnyal csak növeli.

Nógrád Megyei Hírlap 1965. április 5.

S ebben az egy mondatban benne van a Karancs misztériója: megtanítani bizonyos rétegeket kulturáltan szórakozni, ami azt is jelenti, hogy mind több rendezvénynek adtak helyet az európai-színvonalú épület falai között.

S ebben az egy mondatban benne van a Karancs misztériója: megtanítani bizonyos rétegeket kulturáltan szórakozni, ami azt is jelenti, hogy mind több rendezvénynek adtak helyet az európai-színvonalú épület falai között.

S ebben az egy mondatban benne van a Karancs misztériója: megtanítani bizonyos rétegeket kulturáltan szórakozni, ami azt is jelenti, hogy mind több rendezvénynek adtak helyet az európai-színvonalú épület falai között.

S ebben az egy mondatban benne van a Karancs misztériója: megtanítani bizonyos rétegeket kulturáltan szórakozni, ami azt is jelenti, hogy mind több rendezvénynek adtak helyet az európai-színvonalú épület falai között.

Magyarország Salgótarján Fő tér, balra a Fegyvert fogó munkás emlékszobor (Tar István, 1959.), háttérben a Karancs szálló.

A ház [a Karancs Szálló] várost teremtett maga körül.
(Dévényi Tamás építész)

Kommunizmus

Fogalma

Osztályok nélküli gazdasági-társadalmi rendszer, amiben a termelési eszközök köztulajdonban vannak. A társadalom tagjai egyenlőek. Lehetővé teszi a „mindenki képességei szerint, mindenki szükségletei szerint” elv megvalósulását. Az elméletét Karl Marx és Friedrich Engels dolgozta ki. Fejlődésének első szakasza a szocializmus. A Szovjetunióban és a közép-kelet-európai országokban kialakított „parancsgazdaságot” (szocializmus) sokszor, tévesen keverik a kommunizmussal.

Karl Marx (1818-1883)

Német gondolkodó, akit a gazdaság- és a történelem elmélete foglalkoztatott. Nézetei Hegel filozófiáján alapultak. Úgy tartotta, hogy a történelem lényege a társadalmi osztályok állandó harca, melynek végén egy igazságos és osztályok nélküli társadalom jön létre. Fő műve a Kommunista Kiáltvány, melyet legjobb barátjával, Friedrich Engelsszel közösen írt meg.

„A legvidámabb barakk”, avagy a magyarországi kommunizmus

Ezt az időszakot sokszor Kádár-korszakként emlegetik (1957-89). Kádár János bevezette az életszínvonal-alkut: az emberek kaptak munkát és lakást. Ekkor jöttek létre a TSZ-nek nevezett termelészövetkezetek és a gyárak, amelyek számos munkalehetőséget biztosítottak a munkásosztálynak. Emellett rengeteg panelház épült az egész ország területén. A többi kelet-európai szocialista országhoz képest viszonylag „szabad” volt Magyarország (gulyáskommunizmus). A szabadság ellenére élt a cenzúra az országban (Aczél György bevezeti a 3T-t: Tiltott, Támogatott, Tűrt-rendszert). A nyugati kultúra hatott az országra, az emberek elkezdtek farmert, nejlonharisnyát hordani, rockzenét hallgattak, a férfiak megnőveszthették a hajukat. Ez később egy békés ellenállásba fordult (Kodály hosszú haja). Ehhez a korszakhoz köthető az ikonikus Trabant, a Rubik-kocka, a Gazdálkodj Okosan társasjáték és Hofi Géza fergeteges humora is.

Kis Moszkva - kommunizmus Salgótarjánban

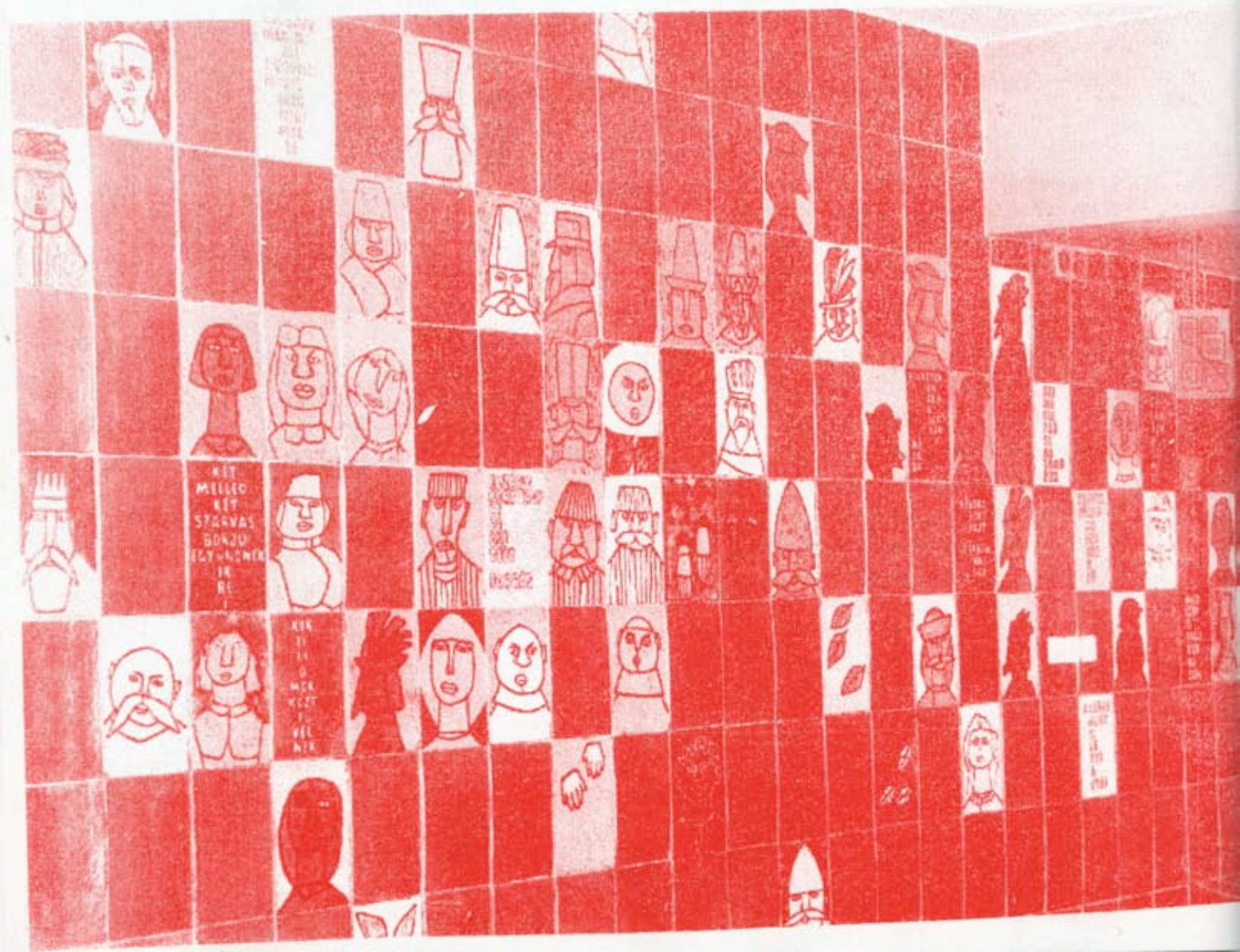
Salgótarján 1960 és '80 között élte fénykorát. A szocialista modernizmus mintavárosa volt, sokszor Kis Moszkvaként emlegették. Az 1922-ben várossá lett nagyközség hirtelen 50.000. fős, pezsgő településsé nőtte ki magát. Ehhez nagyban hozzájárultak az ekkor létrehozott gyárak (Öblösüveggyár, Síküveggyár, Acélgár, Tűzhelygyár), melyek rengeteg embert vonzottak a városba. Ezenkívül fontos szerepet töltött be a bányászat is az itt lakók életében. Ebben az időszakban épült többek között a Karancs Szálló, a József Attila Művelődési Központ, az Önkormányzat épülete, egy sor üzletház és a város lakótelepei (pl.: Beszterce).

Az egykori Karancs Szálló eszpresszójának falát valaha Csohány Kálmán művei díszítették. A második világháborúban fakitermelőként, majd vasúti pályamunkásként dolgozó művész rátalált a grafikusművészetre, és életre keltette festett kerámia terveit. A 18 m²-es népi figurákat ábrázoló, az Énekek Énekével tarkított csempefalat a 2000-es évek elején lebontották. Emlékként a pásztói Mikszáth Kálmán Líceum és Postaforgalmi Szakközépiskola őrzi.

/Gasparova Nikola/

„Itt találkoztunk Csohány Kálmán gyönyörű mozaik burkolatával, az Énekek Éneke illusztrációjával. Persze közülünk kevesen tudták, hogy ez bibliai idézet, hiszen az 1960-as években sok-sok tizenéves azt sem tudta, mi az a Biblia.”

Egy évtizeddel később, a kecskeméti és annak folyományaképp a salgótarjáni szálló képzőművészeti alkotásokkal történő díszítése kapcsán jellemző polémia bontakozott ki. Az ún. kétezrelékes törvény alapján a beruházási keret két ezrelékét fordították erre a célra. Az építészek, köztük Jánossy is, a nonfiguratív, épületeik karakterét erősítő absztrakt, dekoratív muráliákat favorizálták. Ellenben a szobrászok a figuratív-narratív munkák megvalósításában voltak érdekeltek.

Gyűjtés a Csohány-kerámiafalért

Aggódás mozgította meg a Csohány Baráti Kör Pásztó kultúrájáért Alapítvány tagjait: új tulajdonos jelent meg a salgótarjáni Karancs Szállodában, új elképzeléseibe, nem illik az egykori bárban található Csohány-kompozíció.

Hegedűs E.

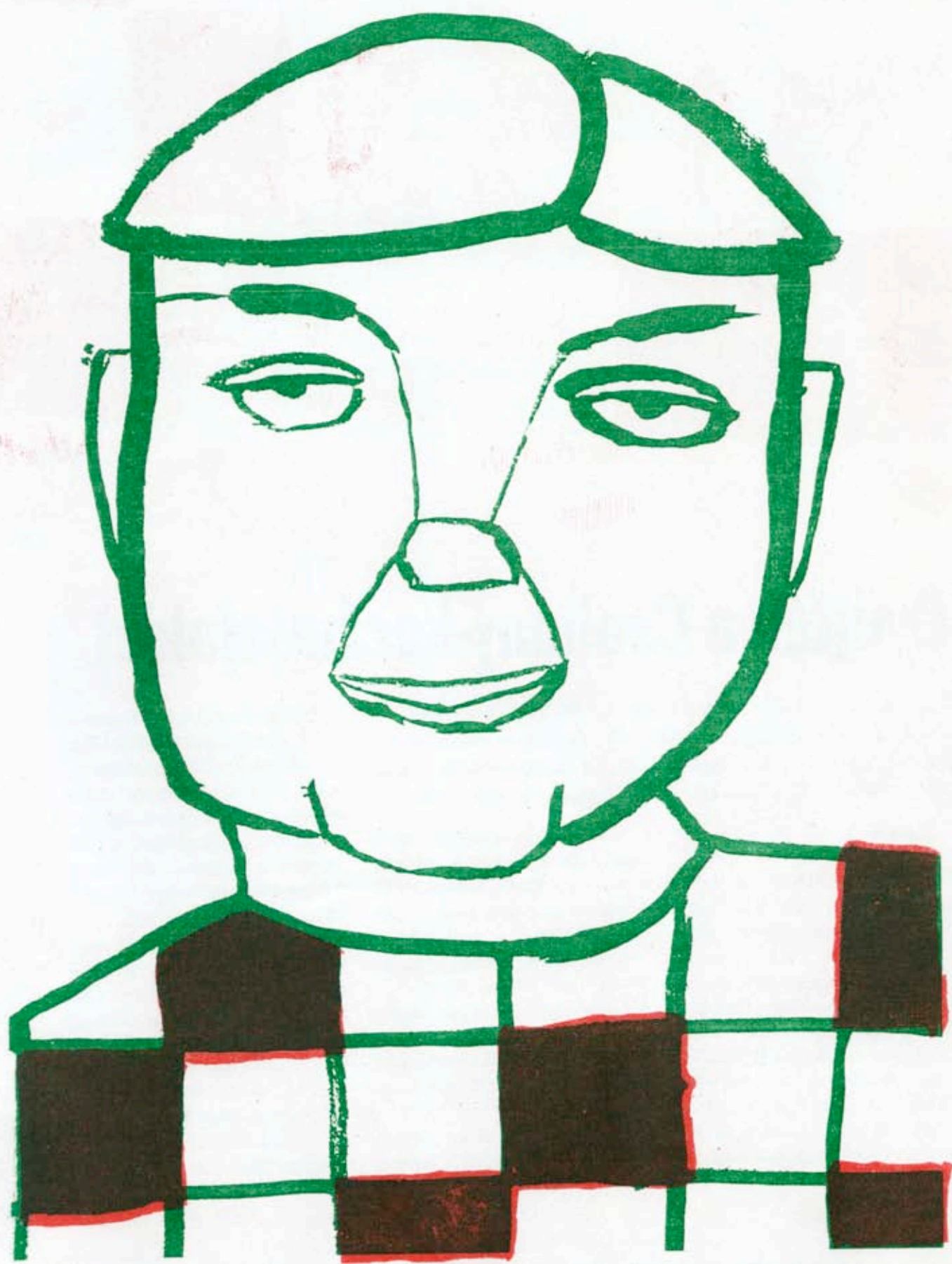
Pásztó. Az alapítvány mindent megtesz annak érdekében, hogy a Karancs Szálló egykori bárjában elhelyezett „Énekek éneke” című kerámia-kompozíció, amely Pásztó nagy szülőtte, Csohány Kálmán grafikusművész alkotása, ne jusson a pásztói áruház kerámiafalának sorsára. A bárrészt átépítik és az új tulajdonosnak útnak volt a mű, ezért le kellett szedni a kerámialapokat és elszállították Pásztóra.

- Szeretnénk köszönetet mondani az új tulajdonosnak, aki nemcsak a leszedésben segített, de türelmesen megvárta, amíg el tudtuk szállíttatni - tudtuk meg Herczegné Varga Ilonától, az alapítvány kuratóriumának titkárától. - A leszedéssel kapcsolatos költségeket az alapítvány kifizette, de, elfogyott a pénzünk és a kerámiafal újbóli felrakását nem tudjuk finanszírozni. Ezért gondoltunk arra, hogy kérjük a pásztóiak, illetve mindazok segítségét, akik tisztelői Csohány Kálmánnak.

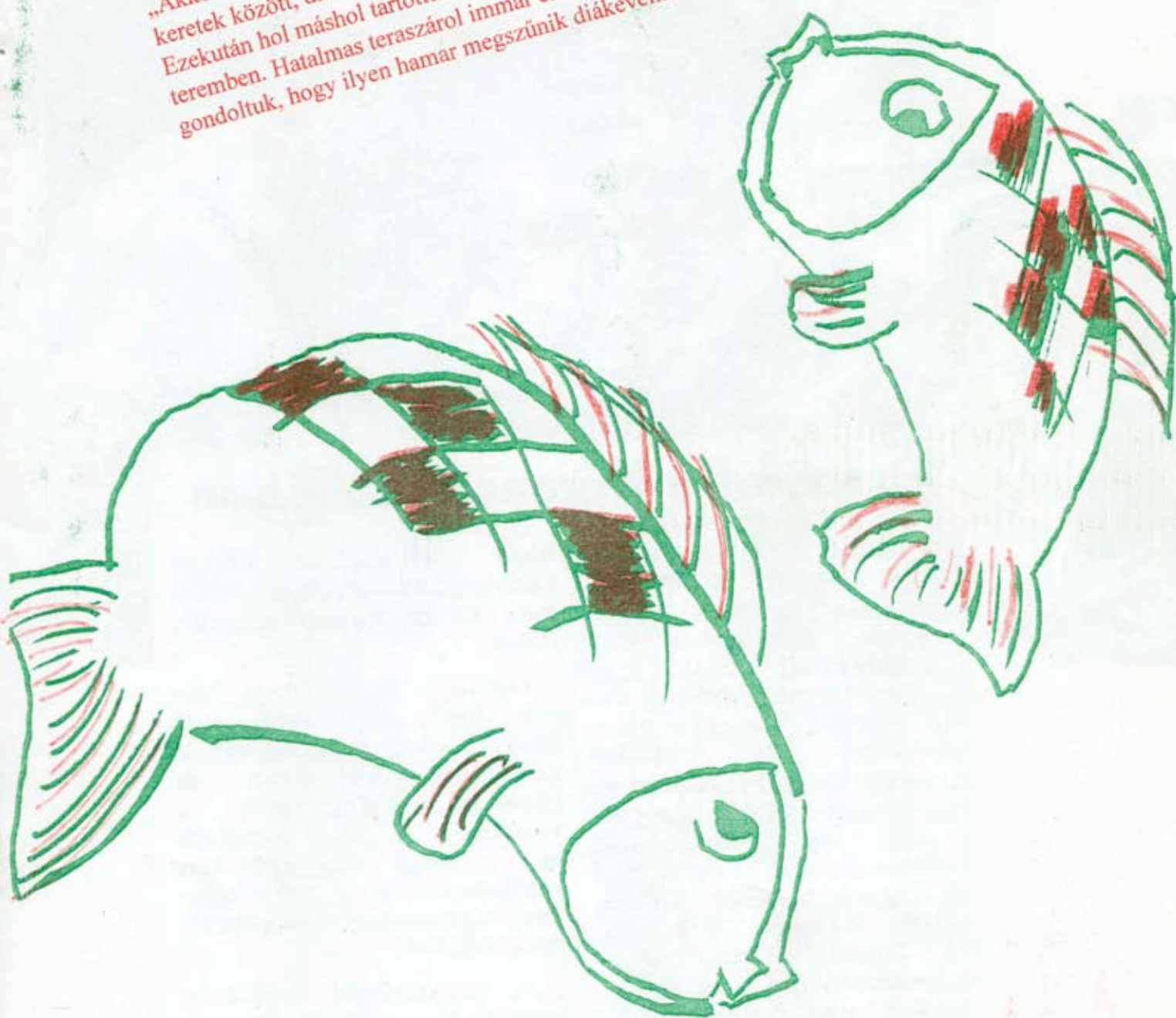
A kuratórium titkára elmondta azt is: a kerámia-kompozíciót Pásztó valamelyik közintézményében helyezik majd el. Hogy hol lesz a végleges helye, még nem dönt el: a családra bízták a döntést. Erre egyébként is van még idő, hiszen a felrakáshoz szükséges 150 ezer forint nem áll rendelkezésre.

Ezért kérnek segítséget a nagy érték megmentéséhez: adományokat az alapítvány kuratóriumának elnökénél, Simon Imrénél (Pásztó, Petőfi út 26.) és Herczegné Varga Ilona titkárnál (Pásztó, Rákóczi út 1., a gimnázium épülete) lehet felajánlani.

A felajánlásokat a következő számlaszámra is várják: OTP 11741074 3001/070 0000000000

„Akkoriban 16 éves korban kaptak a fiatalok személyi igazolványt. Számunkra ünnepélyes keretek között, diákbállal egybekötve adták át. Igazán büszkék voltunk hát a korunkra! Ezekután hol máshol tartottuk volna az érettségi bankettünket, mint a Karancsban, a Mozaik teremben. Hatalmas teraszáról immár éretten néztük a város fényeit, nyüzsgését. Nem gondoltuk, hogy ilyen hamar megszűnik diákéveink tanúja!”

„A szálloda éttermében kb 200 főt tudtunk leültetni. A legnagyobb létszámú esküvőket mi rendeztük a városban. Ugyancsak nálunk tartották a legnagyobb állásfoglalásokat.”

Andrijan Nyikolajev Salgótarjánban

Diszebéd a Karancs Szállóban

A szálló ebédlőcsarnokában a megyei társadalmi, mozgalmi szervek képviselőinek gyűlésében foglalt helyet az űrhajós • és kísérete. A diszebéden Jakab Sándor, a megyei pártbizottság első titkára mondott pohárköszöntőt és átnyújtotta Nyikolajevnek a neki és feleségének, Tyereskovának szánt emléktárgyakat, egy finomművi serleget, idős Szabó István Kossuth-díjas szobrászművész egyik alkotását, egy hollóközi népviseletbe öltöztetett babát. Salgótarján, Nógrád megye dolgozóinak ajándékát. Nyikolajev válaszolt pohárköszöntőjében a figyelmességekre és megígérte,

hogy feleségével együtt kedves emlékeiként őrzik meg az itt kapott ajándékokat.

Délután már jóval három óra előtt több ezer főnyi tömeg gyülekezett a kollégium előtti téren. A diszebéd befejeztével a vendégek is ide igyekeztek, hogy nagygyűlésen találkozzanak a Nyikolajev tiszteletére összegyűlt dolgozókkal.

A nagygyűlést Jedlicska Gyula, a salgótarjáni városi pártbizottság első titkára nyitotta meg. Az egybegyűlteknak, a város és a megye dolgozóinak nevében üdvözölte Andrijan Nyikolajev elvtársat.

„Világosabban kell körvo-
nalazni szocialista távlatainkat, be kell mutatni a szocialista életmód fölényét
a kapitalista életformával szemben.”

A CZZ vendéglő kincseit rejti. Aki jár oda, tudja, hogy minden polcra más erekllye figyel minket, az elmúlt 40 év tárgyai. Nekünk most a legnagyobb kincs az a sok-sok történet, amit a Karancs szállóról mesél.

- Hogy jelentős volt-e a szálló a 60-as években? Hát persze! Ez volt a megye egyetlen és legszínvonalasabb szállodája. Ide jártak üzletet kötni, tárgyalni itthonról és külföldről politikusok, állami vállalatok vezetői. Eredetileg nagyobb szobákat terveztek, de aztán ez a 86 szobás struktúra nyert - kezd mesélni arról, amit tudtunk már forrásokból, cikkekből is. Viszont ekkor előkerül egy korabeli étlap, zseniális kivitelezésben és minőségben. Csodálkozva kapjuk fel a fejünket:

- Előételként rákok, békák, csigák?

- Igen, igen. Akkoriban az országban hiánygazdaság volt, de nálunk minden volt. Azért is jártak ide az emberek, mert ingyenként is tudták ételeket választani. Az a különös, hogy akkor még tudtak enni a vendégek. Nem választották a fogásokat összevissza, hanem értettek ahhoz, mi mihez illik, milyen leves, főétel és köret megy egymáshoz, és milyen borral kell ezeket fogyasztani. A mai vendégekből ez teljesen kiveszett. Nem tudják, hogyan kell „enni az étlapot”. Ugyanakkor a pincérek is nagyon képzettek voltak, nyelveket beszéltek. Volt olyan, hogy egy japán vendég kedvéért a recepciós megtanult 40-50 szót japánul éjszaka, hogyha érkezik, készen álljon. A legkiválóbbakat válogatták ki a munkára. Más városokból jöttek az ittenieket tanítani, akik aztán a szállót vitték a hatukon. A jó pincéren, szakácson, szobalányon sok múlik!

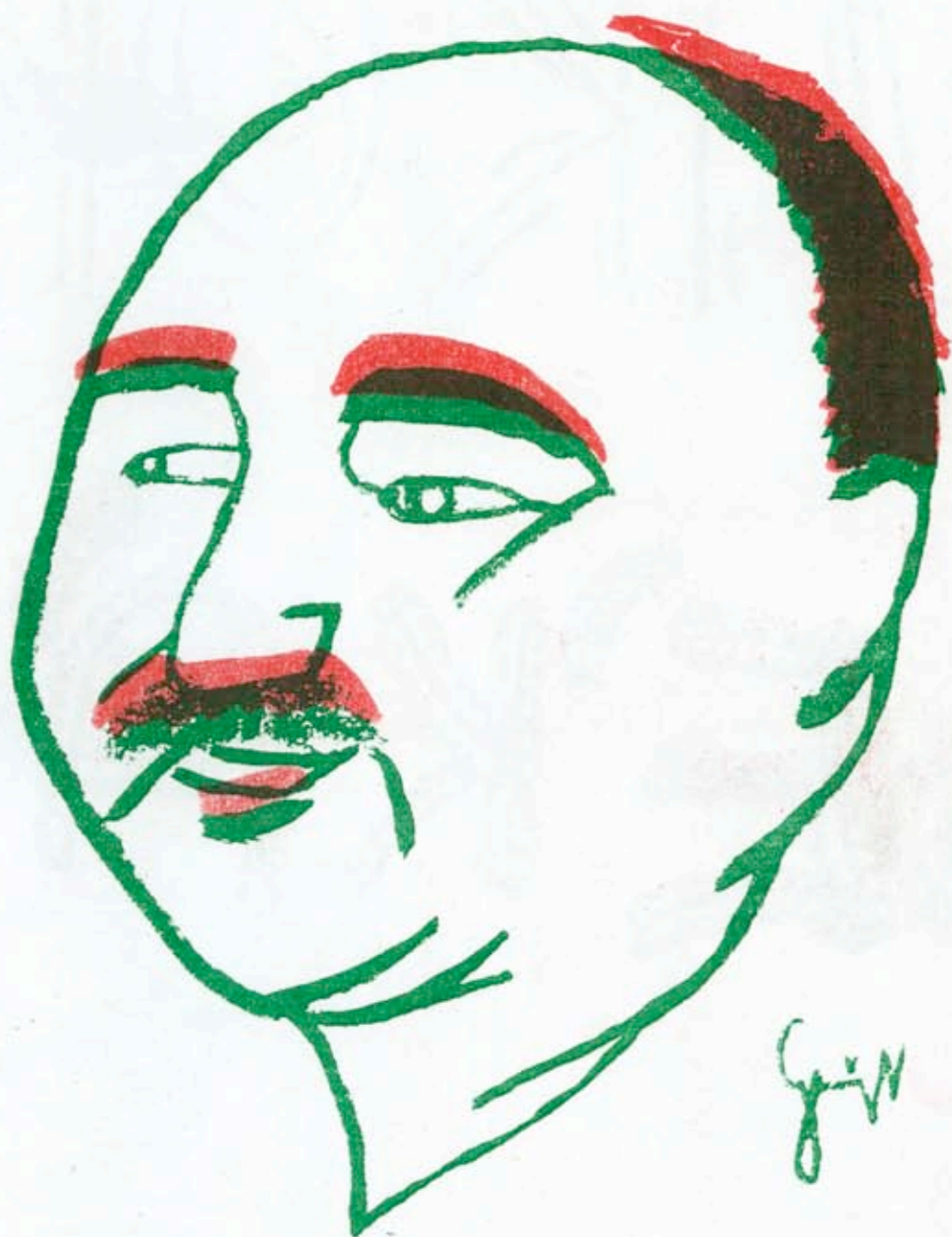
- Igaz, hogy a szálloda nemcsak a turistáké, hanem a helyieké is volt?

- Igen, már a legkorábbi időszaktól birtokba vette a város. Ide jártak színház után az emberek, vagy, ha gála volt, valamilyen rendezvény. Aztán a hétvége kimondottan a családoké volt. Később bálakat szerveztünk. Volt kínai est, spanyol est, de reneszánsz est is. Ilyenkor a szálloda éttermét feldiszitettük, és mi is beöltöztünk jelmezekbe. Na, ezt a reneszánszos-bugyogós nadrágot én nem vállaltam, meg is bántam később. Nagy esemény volt, mikor a tetőn terítettünk, gyertyafényes vacsoraesteket tartottunk ott. Ilyenkor 2 hónappal korábban elkeltek a jegyek!

- Szeretett ott dolgozni?

- Aranyélet volt. A kollégákkal, a vezetéssel úgy dolgoztunk, hogy a szálloda sikere, a mi sikerünk. Egy asztalhoz ültünk az igazgatósággal, gyakran a vendégek is leültettek, úgy fejezték ki, hogy megbecsülnék minket. Ez nem így volt a szállodalánc pesti hoteljeiben. Például az Astoriában megmaradt a korábbi úr-szolga, főnök-beosztott viszony. Ott nem létezett, hogy egy pincér leüljön az igazgató asztalához.

Kár, hogy elmúlt. Szép világ volt.

RAKOK

BEKAK

OSIDAK

Mindent a vendégért...

*Kulturált szórakozást —
Formálni a közönség ízlését —*

Magas mércé

HOTEL KARANGS
SALGÓTARJÁN

KK

Interjú

Karácsony Gabriellával

„Fél életemet a Karancs Szállodában töltöttem. Nagyon szerencsés ember vagyok, aki egész életében azt csinálhatta, amit imádott. Munkám minden percét élveztem, még akkor is, ha rengeteg probléma és gond volt.

A legkedvesebb emlékem a Karancsról az, hogy sikerült egy összetartó, jó közösséget kialakítani. Minden nap úgy mentem munkába, hogy ma valami érdekes dolog történik velem. A munkámmal kapcsolatban bejárhattam a világ felét Kínától Marokkón át Finnorszáig. Sokszor mondom, hogy 10 ember élményét éltem meg az életem alatt.”

- Medtől meddig volt vezetője a szállodának?

„1984. júniusában egy megnyert pályázattal kerültem a Karancs Szálloda igazgatói beosztásába. A szálloda akkor a Hungari Hotels szállodalánéhoz tartozott. A szálloda és a kiszolgáló létesítmények mellett 2 étterem is tartozott hozzá. A megbízatás 4 évre szült, amit azután többször meghosszabbítottak. 2003-ig vezettem a szállodát.”

- Melyik volt a legemlékezetesebb program és miért?

„Nagyon sok fontos, híres ember vendégünk volt: filmforgatás teljes stábja, nagykövetek, parlamenti képviselők, miniszterelnökök.

Még a rendszerváltás előtt ellátogatott Salgótarjánba a Szovjetunió akkori nagykövete, és a disztribúciót a Mozaik különtermünkben tartottuk. Ilyenkor nagyon nagy biztonsági előírások voltak. Minden olyan dolgozó, aki valamilyen módon kapcsolatba került a nagykövettel, nemzetbiztonsági átvilágításon esett át. Csak a bejelentett dolgozók dolgozhattak aznap. A nagykövet nagyon közvetlen ember volt, aki, amikor meglátta, hogy női igazgató van, a titkárával hozatott egy hatalmas csokor virágot, és azzal köszönte meg az ebédet.”

Magyarország Salgótarján filmforgatás a Fő téren álló Karancs Szálló tetejéről, háttérben a Rákóczi úti garzonházak. Schuller Imre operatőr, dokumentum-film rendező.

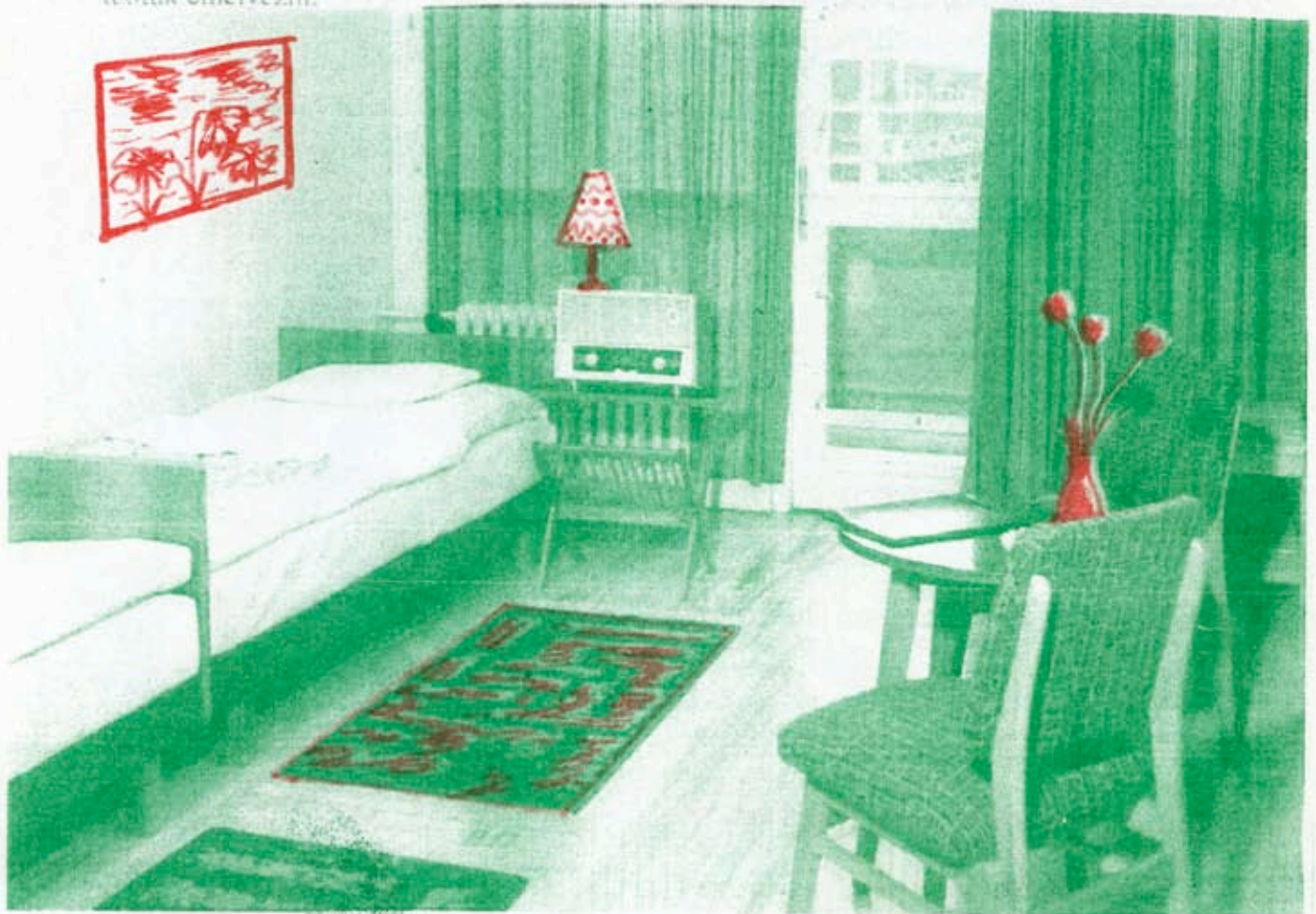
130.

000.

DUPLA

KÁVĚ

A 3 csillagos besorolásnak megfelelően sok szolgáltatásunk volt. Pl: minibár, telefon /akkor mobil még nem nagyon volt/, internet, étterem, cukrászda, éjszakai bár stb.. A szállodában 84 db 2 ágyas, fürdőszobás szoba volt. Pótágyakkal 200-210 vendéget tudtuk elhelyezni."

- Van-e esetleg valami humoros története a Karancs szállodával kapcsolatban?

„Természetesen nagyon sok humoros eset történt a szállodában. Például: Erdekes volt, hogy ki mit tett be a szálloda széfjébe. A japánok a visszaútra szóló repülőjegyüket, mert ez volt a legértékesebb számukra."

„Kluas úr törzsvendégünk volt. Minden délután elment biciklizni. Egyik délután nem jött vissza. Nem sokkal később hívtak a kórházból, hogy elesett és benntartják pár napra."

Kluas úr minden napra ebédet rendelt, amit csak egy valaki vihetett be neki a kórházba."

Mikor kiderült a sérülés nem volt súlyos, de az arcára esett és nem akarta, hogy így lássuk."

A szálloda elsősorban családi jellegű volt. Nagyon vigyáztunk arra, hogy minden visszatérő vendég otthon érezze magát. Nagy segítség volt, hogy a dolgozók nagy része 10-15-20 éve a szállodában dolgozott, és emlékeztek arra, hogy milyen igénye van a visszatérő vendégnek. Schenk úr egy 3/510-es szobában érezte jól magát, mert szerinte az nagyobb volt, mint a többi szoba. Munkács úr reggelire gyógyteát ivott. Smitt úr a hármass boxban szeretett vacsorázni."

A szálloda nagyon érzékeny volt a vendégek iránt. Szerettek a szállodában dolgozni. Nagy részük hosszú évekig dolgozott nálunk. Ha valaki megszokta a fegyelmezett munkát, maradt, aki nem, az a próbaidő után elment. Tudtuk, hogy egymás mellett vagyunk utalva, mindenki munkájára szükség van a takarítónő(ő)k a főkönyvelő(ő)k."

„Ugrógála. A leghíresebb vendég Javier Sotomayor kubai magasugró, aki akkor a világesüstartó volt. Nagyon jól érezte magát nálunk és a verseny után elindult Budapestre a repülőtérről. Ahogy elment a szobaasszonyok bementek a szobába, hogy kitakarítsanak, és a fürdőszoba polcán kb 1 kg aranyékszert találtak. Kétségbeesetten szaladtak le hozzám, hogy mit csináljunk. A tolmácsot sikerült elérni, és Hatvanból visszajött az atléta. Mindene megvolt, nem győzött hálalkodni."

- Milyen nehézségekkel kellett szembenéznie a Karancsnak?

A Karacs Szálloda 1964-ben az akkori megyei vezetés döntése alapján épült. Nem az volt a cél, hogy gazdaságosan lehessen üzemeltetni, hanem az, hogy a Főtér meghatározó magas épülete legyen. Nógrád megye nem akart lemaradni a többi megye mögött, kellett egy szálloda.

1984-ben, amikor átvettem a szállodát már 20 éves volt, és kijött az összes építési hibája. Vasbetonból épült és semmilyen hőszigetelése nem volt. A szélső szobák télen nagyon hidegek voltak, nem lehetett kifűteni őket. A szállodai hallban a nagy kirakatablakok hőszigetelés nélkül készültek. A szálloda lapostetővel készült, ami már sok helyen beázott. Ezekkel az építészeti problémákkal kellett megküzdeni.

Másik probléma az volt, hogy a szálloda autóval nem volt megközelíthető. Csak mögötte lehetett leparkolni.

A térre ugyanis autóval nem lehetett felhajtani, ha valaki megállt a főbejáratnál, azonnal megbüntették. Nem volt vendéghívogató intézkedés.

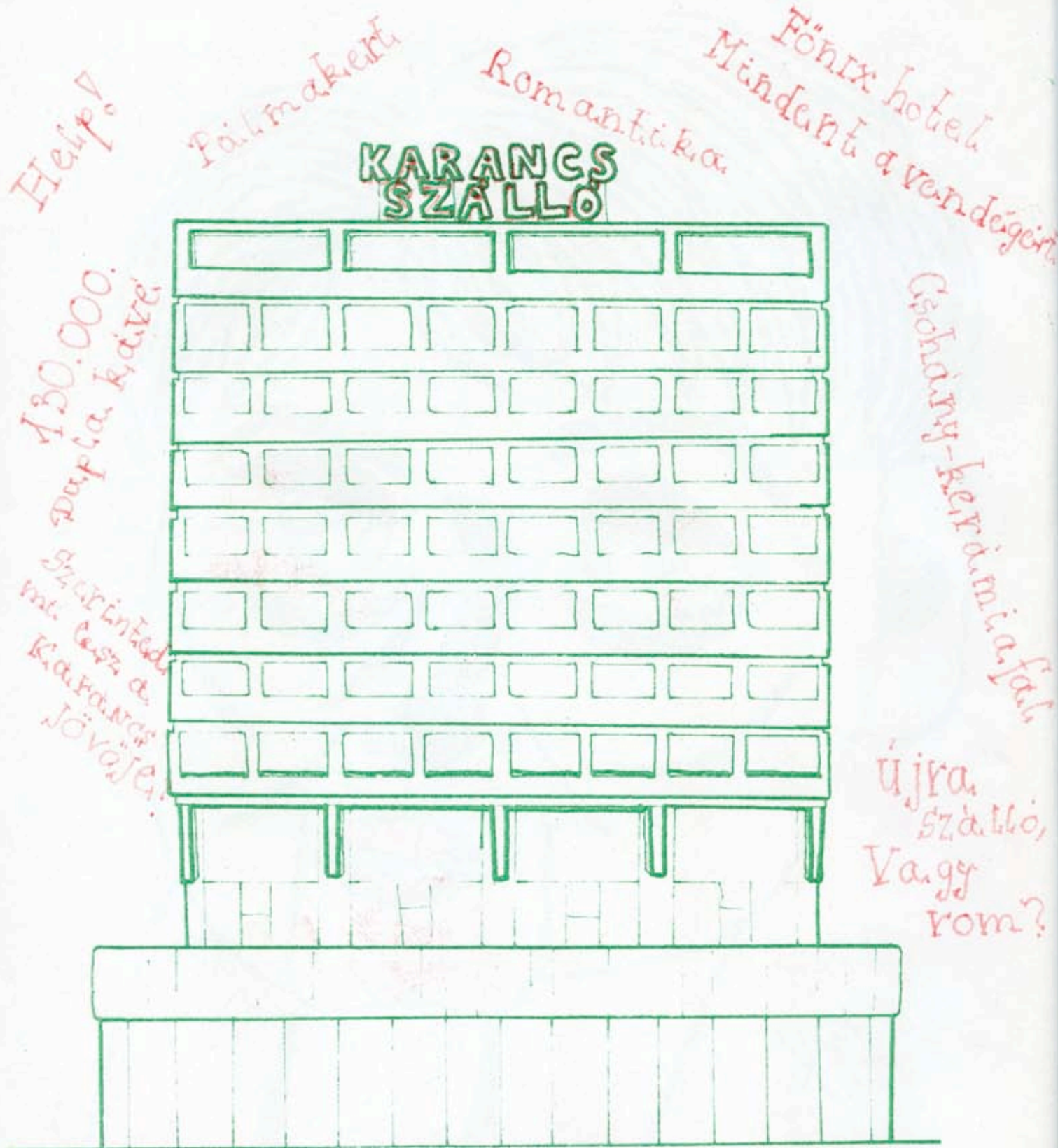
A városban és környékén kevés volt a turisztikai attrakció. Nagyon sokszor magunknak kellett kitalálni és megszervezni a csoportok programját.

1990 után, amikor a csoportok elmaradtak, új lehetőségeket kellett találni a szálloda hasznosítására. Ekkor vált világossá, hogy a szálloda elméretezett, turistákkal nem lehet megtölteni.

Az interjút Fejes Lolita készítette

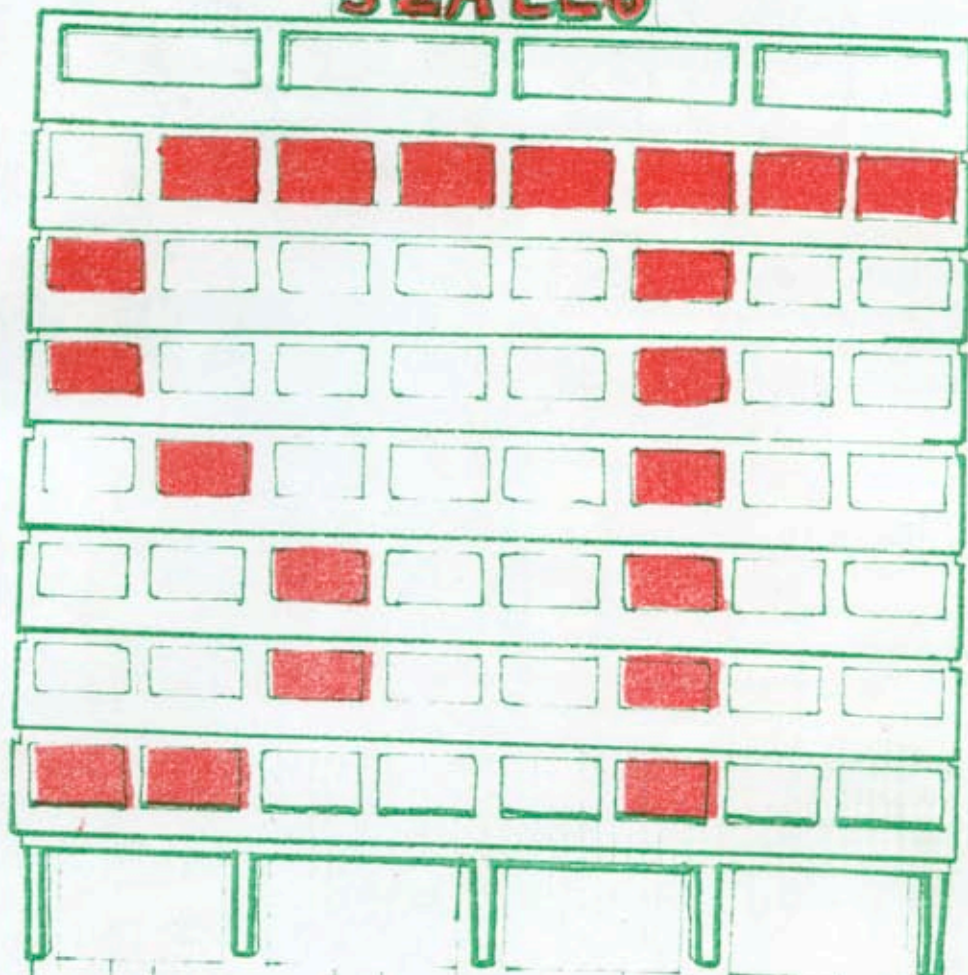

- Szüksége lenne a városnak újra egy szállóra?

„Fel kellene ébrednie a városnak! Sok munkahelyre, sok kulturált, igényes dolgozóra, érdeklődő, tanulni és dolgozni, letelepedni akaró és tudó fiatalra lenne szükség. Aztán jöhetnek a turisták, akik rácsodálkoznak a főnix városra, és vonzó programjaira. Hajrá fiatalság! Ne csak a várakozásból álljon a világ Salgótarjánban!”

„A jó Isten tudja!”

KARANGS SZÁLLO

Vertikális kert

A világ városainak mindig is a problémái közé tartozott az a tény, hogy az adott városban nincs megtermelt élelmiszer. Ez azért is okoz gondot, mert az importált zöldségek és gyümölcsök minőségileg eltérnek a háztájiban termelt növényektől. Mindannyian hallottuk már, hogy a boltban vásárolt gyümölcsök és zöldségek mennyi káros, vegyi anyagot tartalmaznak. Jó eséllyel permetezik őket, éretlenül szedik le, és vitamintartalmuk, tápértékük csekély emiatt.

Itt jön képbe a vertikális kert.

Ennek az a lényege, hogy a városban természetünk élelmiszert az elhagyatott emeletes- és panelházakban. A felújítás során a házakat öntözőrendszerrel látják el, és az egészet üveggel borítják be. Ez ugyanaz a koncepció, mint a fóliasátonál, aminek az a lényege, hogy a növények gyorsabban teremjenek, és megkapják a megfelelő hőmérsékletet. Ezután földet terítenek szét a szinteken, ebbe lehet majd magokat vetni és facsemetéket ültetni.

Ennek a kertnek az is az előnye, hogy felfelé terjeszkedik, így nem foglal sok helyet. A vertikális kertekben gyakori zöldségek a paradicsom vagy az uborka.

A vertikális kertnek tehát a funkciója az, hogy az emberek természetesen egészséges, táplálékban gazdag gyümölcsöket és zöldségeket egyenek, melyeket ott termelnek meg, ahol élnek. Erre kiváló példa az, amit az Egyesült Államokban folytatnak. A szupermarketek tetején zöldtetőkön, vertikális kertekben, emeleteken termesztik meg azokat az élelmiszereket, melyeket később ezekben a boltokban forgalomba hoznak. Ez a mezőgazdaság jövőjét is jelentheti, mivel a jelenlegi mezőgazdaság a műtrágya miatt működik, ha ez nem lenne, akkor a talaj már használhatatlan lenne. Az ezekben a kertekben megtermelt élelem viszont átalékanyag nélkül kerül a polcokra.

Tajti Bernát

A hand-drawn diagram of a multi-story building with red annotations. The building is drawn with green outlines and has several rectangular windows. A red figure is standing on a balcony on the left side, with a red arrow pointing right from it. A red line with a circle at the top right suggests a path or signal. Red musical notes and a red arrow are at the bottom.

Fény
Installáció
Tervek

A múltkoriban egy hatvan év körüli öregúr állított be a szálló portájára. Öltözéke egyszerű, személyi poggyász nélkül francia nyelven szobát kért. A szállóban ritka a poggyász nélküli, franciául beszélő vendég. Gyana-kodva fogadták. Bemutakozott, F. Boscus úr volt, a híres kerékpáros világjáró. Négyezer kilométer volt mögötte. Utban Csehszlovákia felé szállt meg Salgótarján-ban. Rögtön az érdeklődés középpontjába került. A ke-rékpárja a régebből nálunk is ismert vastagtömlős. A leg-szükségesebb holmit a csomagtartóra kötözve hordozta végig a világon. Hatvan éves, és napi 100 kilométert kerer-kezik.

„Nagyon szerettem az Ugrógálát, amit a Fötéren szerveztek, ebben társrendezők is voltunk. Ennek kapcsán világesüstartó altétákat ismerhettem meg. Kedvencem a Gasztronómiai Hetek voltak, mert itt meglódulhatott a fantáziánk. Ezek szakmailag nagyon igényes rendezvények voltak. Minden dolgozó beleadta szívét-lelkét.”

„Megszerveztük az Inyenekluhot, aminek 350-400 tagja volt. Minden hónapban egyszer valamilyen nagyon különleges vacsoraestet tartottunk. Pl kínai-, olasz-, vad-, stb vacsorák. Ezeket vendegszakácsokkal készítettük el. Minden évben november első hetében egy egész hetes gasztronómiai rendezvénysorozatot szerveztünk. Voltak különleges kávék és teák, különleges alapanyagokból készült cukrászsütemények, koktélbemutató stb... Külföldi szállodákkal vettük fel a kapcsolatot, és kölesönösen gasztronómiai heteket tartottunk egymásnál. Így jutottunk el Besztercebányára, Bialsko Byalaba, Grázba, Kemerovóba, Vantaaba. Éjszakai bárunkban rendszeresen szerveztünk műsorokat zenével, táncosokkal.”

Karácsony Gabriella

„A Karancs Szállót a kezdetektől ismertem. Pontosabban a szobáit nem, csak az egyéb részlegeit. Szüleimmel gyakran jártunk oda hétfőként ebédelni, később osztálytársaimmal is be-be ugrottunk egy előételre, ami számunkra bőséges ebédnek számított. Az étterem rendkívül kulturált, jó hangulatú volt, a kiszolgálás és az étel minősége kifogástalan. A Madách Gimnáziumba jártam. Azt nem tudom hogyan, de sok szombat délután iskolánk diákjait szolgálta a presszó, ahol irodalmi kávéházzal egybekötött zenés, táncos összejöveteleket tartottunk.”

Nemes Judit

egy salgótarjáni lakos emléke

Érte'ken
alul árulják
a karancs
szállót!
- 200 millió ft

Nincs
főte'r
helyül?!

Ac alkalma
előkeült

A te uvek
kezdés
elkezdődött

fiatalok
kerde'ményeznek
egy ma' lekopott
ügy érdeke'ben...

A lauosck a
HOTEL MELLETT
állnak!

Impresszum

szerkesztők:

Fejes Lolita

Kométh Kamilla

Plagány Petra

Gasparova Nikola

Praveczi Máté

Plaveczi Krisztián

Virágos Gergő

Tajti Bernát

Virágos Csongor Márton

Gyetzai Emily

Prakfalvi Anna

Erdei Krisztina

Virágos Erzsébet

továbbá:

Miklós Rea

Tóth Kristóf Máté

Szinesák Ádam

Botos Brigitta

Farkas Dorottya

Oraveczi Dorina

Lavrinc Klaudia

2018. július 18. Hollókő

DEMOLAB KIADÓ

